

[Krag.]

der er gjort — og det er et betydeligt Arbejde, det skal jeg fuldt ud erkende — med Forslaget i Rigsdagsudvalget og formentlig ogsaa i det Underudvalg, der har haft det til Behandling, er der alligevel en uhyre Masse dunkle Punkter, og det er vel i Erkendelse deraf, at man har formet Ændringsforslagene her paa en lidt anden Maade, end man normalt plejer at gøre det, idet man jo har trykt Bemærkninger ved Siden af de enkelte Ændringsforslag, i Haab om derved at gøre dem mere forståelige. Desværre er det gaaet saaledes, at mange af disse Bemærkninger gør, hvad der ellers ved en første Gennemlæsning af Ændringsforslaget syntes klart, i overordentlig Grad dunkelt. (*Hartvig Frisch*: Det var Sørens!). Ja, det er kedeligt, det er beklageligt, jeg skal senere komme til det. Det ærede Medlem, som sagtens er den, der har konciperet det væsentlige, har ikke været særlig heldig i saa Henseende paa mange Punkter, og heller ikke den Forelæsning, han i Gaar holdt over dette Emne, har skabt den Klarhed dér, hvor der kunde være Tvivl og er Tvivl, som man i en saadan Sag maa ønske.

Selv om jeg ved, at den højtærede Formand ved denne Lejlighed har dispenseret fra den saare strenge Forretningsorden, hvad Adgangen til Ophold paa denne Talerstol angaar, tør jeg dog ikke gaa ind i alle Enkeltheder, som der kunde være Grund til at omtale, men jeg skal indskrænke mig til forholdsvis faa.

Jeg havde jo ventet, at naar nu en saadan ny Grundlov skulde løbe af Stabelen, var det Løfte blevet opfyldt, som gentagende er blevet afgivet her i denne Sal, ogsaa af den højtærede Statsminister som Oppositionsfører, at naar det Tidspunkt var inde, da man i Socialdemokratiet følte sig stærk nok til at fjerne Landstinget, da var man kommet til det Tidspunkt, da vi vilde faa vort Ønske opfyldt om en virkelig betydende Reduktion af Repræsentationen her paa Rigsdagen i Tal. Og det var jo 20, da Forslaget kom fra Kommissionen, og det var ogsaa 20, da den højtærede Statsminister afleverede Forslaget. Nu er det svundet ind til 15, og man har ikke i Bemærkningerne givet nogen Begrundelse af, at man yderligere har reduceret Afgangen til et saa lille Tal. Man har ikke følt sig bundet, siger man i Bemærkningerne, ved, hvad Kommissionen paa dette Punkt lavede. Det er klart, det har man heller ikke behov; jeg vilde ønske, at man i langt ringere Grad havde følt sig bundet paa en hel Masse andre

Punkter, hvor det vilde have været af unægtelig større Værdi, hvis man ikke havde følt sig saa bundet, som Tilfældet har været.

Men her har man altsaa ikke følt sig bundet til at respektere Kommissionens Opfattelse, det vil altsaa sige det ærede Medlem Hr. Christmas Møllers. Men det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gav jo en Forklaring i Gaar. Den maa jeg forstå saaledes, at det var for at imødekomme ikke mindst mig, for jeg havde jo krævet, at der skulde overføres til Jylland et større Antal Mandater, end den højtærede Indrigsminister havde foreslaaet, og at det skulde ske paa Bekostning — læg Mærke, til det — af en Reduktion af det Antal, som tilkommer København, og jeg har godtgjort over for det Udvalg, som behandler Valgloven, det fuldkomne logiske og moralske begrundede i denne Betragtning.

Nu siger man: Ja, men nu har du jo faaet din Vilje opfyldt, for af de 5 nye Mandater skal Jylland have 4. Men det var jo ikke det, Talen var om, Talen var om, at saaledes som Forslaget var formet, var København, naar Hensyn tages til Befolkningsstætheden, overrepræsenteret og de tyndtbefolkede Egne i Jylland underrepræsenterede, og den Opgave, som altsaa her forelaa, kan man ikke løse ved en Forøgelse af det samlede Medlemstal, som der her er stillet Forslag om.

Jeg forstod ogsaa af en Bemærkning, som det ærede Medlem Hr. Rager gjorde under en Forhandling, vi for nogen Tid siden førte i dette høje Ting, hvorledes det pirkede i de københavnske Radikale, naar de tænkte paa de Konsekvenser, en saadan Overflytning af Mandater eventuelt kunde faa. Og nu forstaar jeg, at med disse 5 beholder i Realiteten København det Antal Mandater, som den højtærede Minister havde tiltænkt Hovedstaden. (*Rager*: Nej!). Jo! (*Rager*: Nej!). Jo, det kan De se af Tallene, det bliver Resultatet, og dermed er formodentlig den radikale Hjerteklemmelse forsvundet — hvad jeg naturligvis som det gode Menneske, jeg er, kun kan glæde mig over. Jeg tror altsaa, at det er dér, vi skal søge Forklaringen.

Følgen af denne Forøgelse er, at der skal udføres et betydeligt Arbejde i dette Hus. Man lavede aabenbart i sin Tid hele denne Fløj ud fra den Opfattelse, at Grundloven af 1915 med Folketing og Landsting af nogenlunde de Størrelser, som dengang var bestemt, var et Evighedsværk, ligesom dette Hus er beregnet paa at være det. Det var yderst interessant, synes jeg, hvis man kunde erfare lidt om, hvad man nu